

► Predstavitev knjige **Slovenija na poti digitalne preobrazbe**

Saša Divjak

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za računalništvo in informatiko, Večna pot 113, 1000 Ljubljana
 sasa.divjak@fri.uni-lj.si

Avtorji knjige [1] so dr. Cene Bavec, dr. Andrej Kovačič, dr. Marjan Krisper, dr. Vladislav Rajkovič in dr. Mirko Vintar. Osnovna želja avtorjev je bila, da opozorijo na družbene, ekonomske in politične izzive ki jih digitalizacija prinaša. Knjiga je tako nujno branje za vsakogar, ki lahko kakorkoli prispeva k uvajanju digitalne preobrazbe v našo družbo. S hitrim vstopanjem v digitalizirani svet se so pred nami spremembe, ki jim včasih sicer težko sledimo, vendar se jim moramo vsaj prilagajati. Pri tem srečujemo različne ovire in lahko naletimo na različne napake, ki se jim želimo izogniti. Izziv lahko najdemo tudi v inovativnem uvajanju, ki pa mora biti usklajeno z drugimi podsistemi. Proces digitalne preobrazbe skriva v sebi multidisciplinarne probleme, ki še zdaleč niso le tehnološki. Ker vplivajo na vsa družbena področja, moramo pri tem upoštevati različne družbene potrebe in v čim boljši meri predvideti posledice. Tako ustanove kot poslovni sistemi javnega in zasebnega sektorja so večinoma zadržani do hitrih sprememb.

Obstaja strah ali vsaj nelagodje pred neznanim in pred tveganji.

Knjiga je sestavljena iz petih poglavij, ki se medsebojno smiselno navezujejo in vzajemno naslavlja. Začetek je vizionarsko usmerjen v digitalno prihodnost Slovenije tako s tehnološkega kot tudi družbenega vidika. Opozarja na nepredvidljivost prehoda iz analognega v digitalni svet. Pri tem igra pomembno vlogo tudi majhnost slovenskega gospodarstva in omejen vpliv na digitalni razvoj v okviru Evropske unije in v svetovnem merilu. Tako se pred nami predstavljata dva možna scenarija. Bolj verjeten je scenarij, po katerem bo Slovenija predvsem sledila dogajanjem in usmeritvam v Evropi in bo tako ostajala nekje v evropskem povprečju. Po drugem, bolj optimističnem scenariju pa bi se lahko uvrstili med najnaprednejše države v Evropi. Vendar bi to zahtevalo od nas veliko prožnosti na vseh nivojih. Tak scenarij bi terjal od nas precejšnje politične in družbene spremembe, saj bi morali usklajeno preoblikovati

tako javni sektor kot gospodarstvo, potrebno bi bilo delovanje in preoblikovanje tudi na nivoju posameznikov.

Na te kritične zahteve se lepo navezuje poglavje, ki ugotavlja, da je učinkovit in uspešno digitaliziran javni sektor eden od ključnih pogojev za uspešno digitalizacijo tako družbenih podsistemov kot gospodarskega sektorja. Tako bi lahko prišli do večje kakovosti storitev in povečanje učinkovitosti. Velik tehnološki, pa tudi sistemski izziv predstavlja že sama kompleksnost javnega sektorja. Pomemben parameter za uspešno in celovito in usklajeno preoblikovanje tega sektorja in s tem tudi uprave je primerna politična volja. Med problemi omenimo pomanjkanje ustreznega znanja in izkušenj.

Knjiga je posvečena tudi digitalni transformaciji gospodarstva, ki terja tudi poslovno preoblikovanje, kar pa vnaša tudi tveganja. Poleg prilagoditve organizacijskih struktur in poslovnih procesov bo potrebno tudi vlaganje v znanje in motivacijo udeleženih posameznikov.

Knjiga se v zadnjem delu posveti področju odločanja s pomočjo modernih digitalnih tehnologij. Sistemi za podporo odločanja so pomemben segment tako v javnem kot v poslovnem oziroma gospodarskem okolju. Višjo raven lahko pričakujemo v simbiozi ljudi in takih sistemov. Uvajanje takih sistemov zmanjšuje slabosti, ki jih zasledimo pri človeškem odločanju zaradi omejenih zmožnosti sklepanja, hkrati pa ob možnem upoštevanju velike količine podatkov oziroma parametrov povečuje zmožnost objektivnega odločanja in zmanjšuje tveganja.

Knjiga tako zaokroženo in kritično predstavlja slabosti sedanjega okolja in nakazuje verjetno prihodnost in nujnost digitalne preobrazbe, ki se ji ne moremo in niti ne smemo izogniti. Vsekakor bi jo morali prebrati vsi, ki bodo lahko tako ali drugače vplivali na spremembe, ki so pred nami.

LITERATURA

- [1] Cene Bavec, Andrej Kovačič, Marjan Krisper, Vladislav Rajkovič, Mirko Vintar: Slovenija na poti digitalne preobrazbe, Založba UL Fakulteta za računalništvo in informatiko, Ljubljana 2018, ISBN 978-961-7059-00-7.